

ТРГОВИНСКИ СУД У БЕОГРАДУ

СПОРОВИ У ОБЛАСТИ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Љиљана Матић, судија

ПОЈАМ

**Користи се као технички термин
за заједничко обележавање
ауторског права и индустријске
својине.**

ЗАШТИТА

Правна заштита се односи на:

- правну заштиту патената
- правну заштиту топографија интегрисаних кола
- правну заштиту жигова
- правну заштиту дизајна
- правну заштиту ознака географског порекла
- правну заштиту ауторског и сродних права

ЗАКОНИ КОЈИ РЕГУЛИШУ ЗАШТИТУ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

1. **Закон о патентима** – *Сл.лист СЦГ, бр.32/04, 35/04, Сл.гласник РС, бр.115/06*
2. **Закон о заштити топографија интегрисаних кола** – *Сл.лист СЦГ, бр.61/07*
3. **Закон о жиговима** – *Сл. Лист СЦГ, бр.61/04, 7/05*
4. **Закон о правној заштити дизајна** – *Сл.лист СЦГ, бр.61/04*
5. **Закон о ознакама географског порекла** – *Сл.лист СЦГ, бр. 20/06*
6. **Закон о ауторском и сродним правима** – *Сл.лист СЦГ, бр. 61/04*
7. **Закон о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине** – *Сл. Гласник РС, бр. 46/06*

ТУЖБЕ

Због опште познате чињенице да се познате робне марке неовлашћено копирају и стављају у промет, запажен је и све већи број спорова пред Трговинским судом у Београду.

Тужбе које се подносе Трговинским судовима углавном садрже у себи и предлоге за одређивање привремених мера.

ВРСТЕ СПОРОВА

Уочено је да се највећи број спорова односи на заштиту жига и то неовлашћену употребу жига.

БРОЈ СПОРОВА

Ради илустрације спорова који се воде пред трговинским судом у Београду, у области интелектуалне својине, изнећу следеће податке:

Од 18.12.2006.године закључно са 31.10.2007. године поднето је 152 тужбе које су у суду заведене да је основ спора повреда права на жигове, и повреда ауторског и сродних права.

НАДЛЕЖНОСТ

Надлежност Трговинских судова проистиче из члана 15. Закона о судовима, односно члана 24. Закона о уређењу судова.

НАДЛЕЖНОСТ

- Према члану 15. став 1 тачка њ) Закона о судовима Привредни судови у првом степену суде спорове који се односе на заштиту и употребу проналазака, узорака, модела, жигова, фирме, техничких унапређења, знакова разликовања, рачунарских програма, монополистичко деловање, нелојалну конкуренцију и шпекулацију, као и спорове из ауторских права, права репродуктивних уметника, права умножавања, преснимавања и пуштања у промет аудиовизуелних и ауторских дела када се као странке појављују лица из тачке а), б) и в) овог члана.
- Члан 24. Закона о уређењу судова садржи сличну одредбу, тако да је ставом 2. предвиђено да Трговински судови суде у споровима о ауторском и сродним правима и заштити и употреби проналазака, модела, узорака, жигова и географских ознака порекла кад настану између субјеката из тачке 1. овог члана.

2/2

САСТАВ СУДА

Трговински судови у споровима из права интелектуалне својине суде у већу, што је изузетак од осталих спорова где суде судије као појединци. Ови спорови не сматрају се споровима мале вредности, без обзира што тужилац може да назначи вредност спора која би по општим правилима спадала у спор мале вредности.

ПОСТУПАК

**ПОСТУПАК ЈЕ ХИТАН И
ПРИЛИКОМ ПРЕДУЗИМАЊА
ПРОЦЕСНИХ РАДЊИ, СУДИЈЕ
ВОДЕ РАЧУНЕ О ТОМЕ.**

ПРОБЛЕМИ КОЈИ СЕ ЈАВЉАЈУ НАКОН ПОДНЕТЕ ТУЖБЕ, ПРЕ ПОКРЕТАЊА ПАРНИЦЕ И ТОКОМ ПОСТУПКА

Проблем који је уочен код ових предмета у раду Трговинског суда у Београду, је углавном достава тужбе са прилозима туженима који често нису на адресама на којима се воде у Агенцији за привредне регистре. Такође, након што је парница почела да тече, достављањем тужбе туженом, а и касније током поступка, дешава се да тужени промени адресу, а не обавести суд, иако постоји законска обавеза да странке обавесте суд о промени адресе, члан 139. ЗПП-а.

ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ

У овим поступцима, садржина привремених мера које се одређују регулисана је законима којима је уређена материја интелектуалне својине, тако да се не примењује Закон о извршном поступку.

РЕГУЛАТИВА ПРИВРЕМЕНИХ МЕРА

- 1. Закон о патентима, члан 94**
- 2. Закон о заштити топографија интегрисаних кола, једини не садржи одредбе о привременим мерама**
- 3. Закон о жиговима, члан 61 и 63**
- 4. Закон о ознакама географског порекла, члан 60 и 62**
- 5. Закон о ауторском и сродним правима, члан 182 и 184**

Пример: члан 61. Закона о жиговима, у ставу 1. прописује да “на захтев лица које учини вероватним да је његови жиг или право из пријаве жига повређено или да ће бити повређено, суд може да одреди привремену меру одузимања или искључења из промета предмета којима се врши повреда средстава за производњу тих предмета, односно меру забране настављања започетих радњи којима би се могла извршити повреда. У ставу 2. истог члана прописано је да “у случају истоветности или битне сличности у смислу члана 34. овог закона, суд обавезно одређује привремену меру из става 1. овог члана”.

САДРЖИНА ПРИВРЕМЕНИХ МЕРА

Постоје две врсте привремених мера:

1. мере усмерене на одузимање предмета или искључења из промета ствари којима се врши повреда и
2. мере забране вршења радњи или настављање радњи којима се врши повреда.

У пракси се дешава да се предложи одређивање обе мере, а на суду је оцена да ли ће усвојити предлог и одредити обе мере.

КАРАКТЕР ПРИВРЕМЕНИХ МЕРА

Привремене мере које суд одреди по поднетим предлозима, имају карактер одбрамбених, заштитних или превентивних мера. Изузетно имају и карактер казнених мера.

ПРАВНИ ЛЕК ПРОТИВ ОДЛУКА ПОВОДОМ ПРЕДЛОГА ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ПРИВРЕМЕНИХ МЕРА

Правни лек је жалба против решења којим се одређује привремена мера, која се подноси у року од 3 дана од пријема решења. Изјављена жалба не задржава извршење решења.

НАСТАВАК ПОСТУПКА НАКОН ОДЛУКЕ О ПРЕДЛОГУ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ

У наставку поступка, судије воде рачуна о хитности поступка за решавање ових предмета. Рочишта се заказују у најкраћим могућим роковима.

СВРХА ПОСТУПКА

Права из материје интелектуалне својине су апсолутна права, делују према свима. Носилац неког од ових права има право на коришћење права, као и да другима забрани неовлашћено коришћење.

ОКОНЧАЊЕ ПОСТУПКА

Поступци се завршавају на различите начине. Доносе се мериторне одлуке, закључују се поравнања, а у неким случајевима сами тужиоци повлаче тужбе.

ПРАВНИ ЛЕК ПРОТИВ ОДЛУКА

Правни лек је жалба. Подноси се у року од 8 дана. За одлучивање по жалби, надлежан је Виши трговински суд. Уочено је да није велики број жалбених одлука.

БРОЈ РЕШЕНИХ ПРЕДМЕТА

Одлука је донета у 51 предмету. Остало је нерешено 101 предмет, али треба имати у виду чињеницу да је од тог броја нерешено 31 предмет за тужбе које су поднете од почетка септембра месеца ове године. Такође, треба имати у виду и чињеницу да су тужбе поднете и током јула и августа месеца када су годишњи одмори, тако да се може закључити да је испуњен услов хитности решавања ових спорова.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ